

Lausunto ELY-keskukselle / Valtatien 8 parantaminen, tiesuunnitelma

Kaupunginhallitus 04.09.2023 § 356
280/08.00.00/2022

Valmistelija Valmistelijat: Vs. kaupunkisuunnittelupäällikkö Päivi Cainberg, liikenneinsinööri Jukka Harju, erityisasiantuntija Jouni Laitinen sekä työpäällikkö Mikko Takkula.

Etelä-Pohjanmaan elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) on laatinut liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain (LjMTL, 503/2005) mukaisen tiesuunnitelman ”Valtatien 8 parantaminen Kokkolan kohdalla”. ELY-keskus pyytää asiasta Kokkolan kaupungin lausuntoa kirjeellä 8.6.2023 (EPOELY/701/2020) ja 11.8.2023 päivätyllä täydentävällä kirjeellä 15.9.2023 mennessä osoitteeseen:

ELY-keskus on lausuntopyynnössään erikseen luetellut asiakohtia, joihin toivoo kaupungin kiinnittävän huomiota.

SUUNNITELMAN KUVAUS

Suunnittelualue alkaa Kirkkolehdon kiertoliittymän (vt 8 ja mt 756) alueesta ja päättyy Kokkolan pohjoispuolella valtateiden 8 ja 28 liittymän jälkeen. Suunnittelualueella valtatie liikennemäärä on 10 000–13 700 ajon/vrk (KVL 2019). Raskaan liikenteen määrä on 950–1 050 ajon/vrk.

Tavoitteena on liikenteen turvallisuuden, sujuvuuden ja pitkämatkaisen liikenteen matka-aikojen ennakoitavuuden paraneminen.

Hanke sisältää seuraavia toimenpiteitä:

- Kirkkolehdon kiertoliittymän kapasiteettia parannetaan lisäkaistoilla.
- Satamatieltä poistetaan Vaunumiehenkadun tasoliittymä, joka sijaitsee hyvin lähellä kiertoliittymää. Korvaava yhteys rakennetaan kolmihaaraliittymänä valtatielle 8 Kirkkolehdon kiertoliittymän eteläpuolelle.
- Höyläämökadun tasoliittymä Satamatielle muutetaan suuntaisliittymäksi ja alueelta rakennetaan lisäksi uusi yhteys kiertoliittymänä Vaasantielle.
- Valtatie 8 parannetaan nelikaistaiseksi Latojankadun ja vt 13 eritasoliittymän välillä.
- Liittymisrampin geometriaa valtatieltä 13 valtatielle 8 Oulun suuntaan parannetaan.

- Korpilahden ja Vitikan välillä valtatie varren yksityisteiden liittymien järjestelyjä parannetaan.
- Peltokorventien liittymään suunnitellaan kanavointi ja erillinen oikealle kääntymiskaista Kokkolan suunnalta.
- Valtatie 28 liittymään rakennetaan uusi eritasoliittymä.

Koko hankkeen kustannusarvio on 44,2 M € jakautuen seuraavasti: Valtio 85,4 %, Kokkolan kaupunki 12,9 % ja johtojen omistajat 1,7 %. Kokonaisuuden H/K-suhde (hyöty-kustannus -suhde) on 0,88.

KUULEMINEN JA VUOROVAIKUTUS

Kaupunki on osallistunut hankkeeseen liittyvään vuorovaikutukseen. Yleisötilaisuudesta 4.11.2021 on kuulutettu sekä Kokkola-lehdessä että Österbottens tidningenissa. Kaupunki on myös järjestänyt oman yleisötilaisuuden meluasioista kaupungintalolla 30.8.2022.

ELY- keskus on 7.6.2023 julkaissut kuulutuksen suunnitelman nähtäville asettamisesta. Suunnitelma pidettiin nähtävillä 7.6.2023 – 7.7.2023 osoitteessa <https://vayliensuunnittelu.fi/s/93gv/nahtavillaolo>.

Kuulutus oli myös kaupungin nettisivuilla www.kokkola.fi

Kuulemisen aikana suunnitelmasta saatiin 13 muistutusta ja lisäksi suoraan kaupungille tulleen yksi, joka oli muistuttajana mukana myös ELY-keskuksen muistuttajalistassa.

KAUPUNGIN VASTINEET MUISTUTUKSIIN

Kaupunki on laatinut muistutusten tiivistelmät sekä omat vastineensa tiivistelmiin liitteeksi C.

KAAVOITUSTILANNE

Kaupunki on toimittanut konsultille pyydetty kaavatiedot pääosin 4.11.2022 ja niitä on täydennetty 1.2. ja 2.2.2023. Materiaali on vahvistuneiden kaavojen osalta ajantasainen. Itse tiesuunnitelman toteuttamisen edellyttämät kaavamuutokset ovat meneillään siten että Höyläämönkatua koskeva kaavamuutos (sisältää Vaasantien uuden kiertoliittymän) on käynnistetty 5.6.2017 § 332 ja varsinainen vähäisiä tarkistuksia tiealueeseen sisältävä kaavamuutos on käynnistetty 15.5.2023 § 207. Höyläämönkadun kaavamuutos on ollut pysähdyksissä mm. siksi, että sen osalta on odotettu tiesuunnitelman ratkaisuja kaavoituksen pohjaksi. Tosin sanoen kaupunki on parhaillaan muuttamassa kaavoja tiesuunnitelman mukaiseksi.

KOKKOLAN KAUPUNGILLE TULEVAT VAATEET

Kaupunki on valmis suunnittelemaan/suunnitteluttamaan tiesuunnitelman toteuttamiseen liittyvät välttämättömät

katusuunnitelmat niiltä osin, kun ne eivät ole mukava varsinaisessa tiesuunnitelmassa. Alustavasti näihin jaksoihin on laskettu kuuluvaksi osa Höyläämönkadusta välillä Vaasantien (uusi) kiertoliittymä – Satamatie sekä Kosilanpolku välillä Vaasantien (uusi) kiertoliittymä – Latojankatu. Koska tiesuunnitelman toteuttamisen aikataulu on vielä auki ei kaupunkikaan voi sitoutua tässä vaiheessa sitovaan aikatauluun suunnittelu ja/tai toteutus osalta. Kaupunki esittääkin, että hankkeen toteutuksen valmisteluun liittyvistä vaiheista ja tarpeista järjestettäisiin yhteinen neuvottelu kaupungin, ELY-keskuksen ja Väyläviraston kesken.

Kaupunki tulee sallimaan tiesuunnitelman toteuttamisen edellyttämät työnaikaiset toimenpiteet asemakaava-alueellaan. Tällaisia eteen tulevia toimenpiteitä ovat esim. kiertotien tai liikennejärjestelyjen sijoittaminen ja tiettyjen katuyhteyksien käyttö.

Kaupunki hyväksyy valtatie 13 muuttamisen kaduksi paaluvälillä 0-285 (Rautatiekadun itäpää) ja sitoutuu tekemään tarvittavan asemakaavan muutoksen. Asemakaavan muutos on parhaillaan vireillä.

Kaupunki osallistuu maantien tekemisestä aiheutuviin rakentamis- ja kunnossapitokustannuksiin tiesuunnitelman kustannusarviossa ja kustannusjakoehdotuksessa esitetyllä tavalla. Hankkeen kokonaiskustannukset on arvioitu 44,21 miljoonaksi euroksi (MAKU-ind. 140, 2015 = 100, alv 0 %), josta kaupungin osuudeksi esitetään 5,71 miljoonaa euroa.

Kaupunki on valmis luovuttamaan maantien tekemiseen tarvittavan omistamansa maa-alueen korvauksetta tietarkoituksiin. Käytännössä näitä vähäisiä alueita sijoittuu lähinnä Kirkkolehdon kiertoliittymän reunalle, Kirkkolehdontien varteeseen (asemakaavassa puistoa) valtatie 8 paalun 950 kohdalla, Talonpojantien länsipäässä uuden kiertoliittymän kohdalla (nykyistä katualuetta), Oulun suunnan nykyisen rampin kohdalla (vähäinen levennys) sekä Korpilahden sillan länsipuolella.

Kaupunki suostuu vastaamaan keskustajakson (paaluväli 0-2900) rakentamissuunnitelmassa myöhemmin mahdollisesti suunniteltavien istutusten kunnossapidosta sen jälkeen, kun valtatie 8 on parantamistyön valmistuttua luovutettu yleiselle liikenteelle. Kaupunki pitää kuitenkin erittäin tärkeänä, että kaupunki pääsee myös osallistumaan kyseisten alueiden tarkemman ympäristösuunnitelman laatimiseen kaupungin kunnossapitovelvoitteen kustannusten optimoimiseksi.

SUUNNITELMARATKAISU

Kaupungin näkemyksen mukaan tiesuunnitelmassa on otettu huomioon valtakunnallisen ja alueellisen liikennejärjestelmäsuunnitelman tavoitteet. Suunnittelun lähtökohtana on ollut valtatie 8 status Länsi-Suomen rannikkoalueen pääväylänä, joka kuuluu maanteiden runkoverkkoon

ja on lisäksi osa TEN-T -verkkoa. Kaupunki ajaa myös omilla toimillaan voimakkaasti valtatie 8 kehittämistä.

Kaupunki pitää valtatie 8 ja valtatie 28 liittymäalueen (Haavistonkangas) liikenteen sujuvuuden ja liikenneturvallisuuden parantamista erittäin tarpeellisena mutta pelkona on kuitenkin, että tiesuunnitelman mukaisen eritason toteuttaminen siirtyy kauaksi tulevaisuuteen ja liittymäalueen ongelmat jäävät nykyiselleen tai pahenevat. Kaupunki toivookin, että liittymäaluetta olisi tutkittu tarkemmin myös tästä näkökulmasta. Onko liittymäalueelle tehtävissä sellaisia parantamistoimia, jossa varmistetaan liikenteen toimivuus ja liikenneturvallisuus ennen eritasoliittymän toteuttamista? Toteutumatta jäämisen pelkoa lisää se, että tämän maaseutujakson hyöty-kustannussuhde (H/K) on selvästi huonompi kuin keskustajaksolla. Toisaalta Peltokorventien ja valtatie 8 liittymäalueelle on ”lopputilanteenakin” osoitettu vain tasoliittymä pienin parantamistoimin. Myös Peltokorventien liittymän turvallisuus koetaan kuitenkin laajasti haasteellisena Kälviän ja Kokkolan välisessä liikenteessä.

Kokkolan kaupunki suhtautuu varauksella suunnitelmassa esitettyyn melunsuojauksen periaatteeseen, jonka mukaan melunsuojausta ei toteuteta yhteneväisesti koko suunnittelujaksolla, vaan melunsuojaukseen jätetään aukkoja niiltä osin kun ajorataan ei toteuteta toimenpiteitä. Näitä jaksoja ovat Junnila (välittömästi tiesuunnitelmarajauksen eteläpuolella), Kaukonkuja ja Vitikan kohta. Lisäksi Rautatiekadulla valtatie 13 puoleisessa päässä on puutteellinen melunsuojaus mutta tämä osuus siirtyy katualueeksi. Kaupunki on teettänyt kyseisille osuuksille omat meluntorjuntatutkimukset (SitoWise 9.5.2022) mutta toteutuksen ja asukkaiden yhdenvertaisen kohtelun näkökulmasta niidenkin toteutus tulisi olla osana tiesuunnitelmaa.

Kaupunki kantaa vielä huolta sivusuunnan yksityisteiden liittymien sujuvuudesta ja liikenneturvallisuudesta. Vaikka itse valtatie 8 liikenteen sujuvuus paranee, saattaa esitetty ratkaisu jättää kuitenkin sivusuunnan liikennevirtojen liittymiset valtatielle osin haasteelliseksi. Erityisesti maatalouden toimintaedellytyksiä ei ratkaisulla tulisi heikentää. Kaupunki pitäisikin hyvänä, mikäli suurten maatalouskoneiden liikennöitävyys voitaisiin vielä suunnitelmaratkaisussa varmistaa. Samoin Rimmintielle heti vt8 liittymän jälkeen (paalut 15 ja 50) on jätetty vaarallisiin paikkoihin useiden kiinteistöjen liittymiä, vaikka niille olisi toteutettavissa korvaavat yhteydet. Koska tälle alueelle kohdistuu useita muistutuksia, Kokkolan kaupunki katsoo, että suunnitelmaratkaisua Kaukonkujan – Rimmintien – Rimminkujan alueella voitaisiin vielä tutkia yhteisesti hyväksyttävän ratkaisun löytämiseksi.

Liite A § 356
Liite B § 356
Liite C § 356
OHEISAINEISTO

Lausuntopyyntö 8.6.2023
Lausuntopyyntöön täydennys 11.8.2023
Muistutustiivistelmät ja kaupungin vastineet
Muistutukset alkuperäisinä

Kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus päättää

1. hyväksyä liitteen C vastineet kaupungin vastineina ELY-keskukselle.
2. hyväksyä yllä olevan lausunnon.

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi päätösesityksen.